

A Magyar Köztársaság Nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Magyar Katalin ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek a dr. Rihmer István ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen tagsági jogviszony megszűnése miatti tartozás megfizetése iránt indított perében a Baranya Megyei Bíróság 2007. március 7. napján kelt 14.P.21.459/2006/6. számú ítélete ellen az alperes részéről 7. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 6.000 (hatezer) forint másodfokú perköltséget.

Az alperest képviselő dr. Rihmer István pártfogó ügyvéd állam terhelő díját 10.800 (tízezer-nyolcszáz) forintban állapítja meg, felhívja a Pécsi Ítéltábla Gazdasági Hivatalát, hogy a pártfogó ügyvéd megállapított díját dr. Rihmer István részére utalja ki.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes az elsőfokú bíróság előtt előterjesztett keresetében az alperest 180.000 forint tőke és ennek kamatai megfizetésére kérte kötelezni. Keresetét arra alapította, hogy a K. K. T. fennálló tagsági viszonyát felmondta, a társasággal elszámolt, az elszámolás eredményeként létrejött megállapodás szerinti összeget azonban részére a Kkt. fizette meg. Mivel a társaság végelszámolással megszűnt, a cégbíróság a cégjegyzékből 2006. január 9-i hatállyal törölte, ezért igényét az alperessel, mint a közkereseti társaság tagjával szemben kívánta érvényesíteni. A

keresete jogalapjának alátámasztására a felperes két okiratot csatolt, egy 2005. február 17-én kelt, dr. Sz. Sz. ügyvéd irodájában aláírt és ellenjegyzett megállapodást, valamint egy a 2005. február 27. napján kelt és aláírt, a Kényelem Kkt. taggyűléséről készült jegyzőkönyvet.

Az alperes a per során arra hivatkozott, hogy e megállapodások aláírásakor cselekvőképtelen volt, az ügyvédi irodában rosszul lett, így nem tudta, hogy mit ír alá, vitatta, hogy történt volna elszámolás közte és a kkt. között, állította, a megállapodásban rögzített eszközértéket az alperes egyoldalúan állapította meg, és hogy a megállapodás megkötésekor a társaság tartozásait nem vették figyelembe.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetének 165.000 forint és ennek kamatai erejéig helyt adott, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a felperes és a K. Kkt. között 2005. január 17. napján létrejött szerződés a Ptk. 17. § (1) bekezdése alapján semmis, mert a kkt. nevében eljáró törvényes képviselő - a jelen per alperese - ügyei viteléhez szükséges belátási képessége a jognyilatkozat megtételekor teljesen hiányzott.

Megállapította azonban azt is az elsőfokú bíróság, hogy a felperes és a K. Kkt. közti elszámolási megállapodást - a január 17-i megállapodással egyezően - a 2005. február 27-i taggyűlési jegyzőkönyv is tartalmazza. Ebben a társaság is és a felperes is kijelentette, hogy egymással elszámoltak, és hogy a társaság 630.000 forint eszköz érték 50 %-ának megtérítésére köteles a felperes felé. Miután e szerződéssel összefüggésben az elsőfokú bíróság semmisségi okot nem látott megvalósulni, az alperest ennek megfelelően marasztalta.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes jelentett be fellebbezést, melyet - kirendelt pártfogó ügyvédje - írásban, illetve a másodfokú tárgyaláson szóban kiegészített. Az alperes fellebbezésében továbbra is a felperes keresetének elutasítását kérte, kijelentette, hogy a 2005. február 27-i megállapodással kapcsolatban a Ptk. 17. §-a szerinti semmisségre nem kíván hivatkozni. Kérte azonban a felperes keresetének elutasítását azon okból, hogy a felperes és a K. Kkt. közti szerződés a jó erkölcsbe ütközik, illetve az abban foglalt szolgáltatás és ellenszolgáltatás között feltűnő értékaránytalanság áll fenn. A szerződés érvénytelenségére e körben kifogásként hivatkozott. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a jogi képviselő nélkül eljáró alperest nem tájékoztatta arról, hogy a szerződés semmisségével kapcsolatban kifogást terjeszthet elő, és nem tájékoztatta arról sem, hogy az elszámolás alanya a kkt, amely a perindításkor még nem szűnt meg, de megszűnése folyamatban volt.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybehagyását, valamint az előterjesztett érvénytelenségi kifogás elutasítását kérte.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a tényállást a fellebbezéssel érintett körben helyesen állapította meg, és abból helyes jogi következtetést is vont le, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta. Az elsőfokú bíróság ítéleti döntését és jogi indokolását a 2005. január 17-i megállapodással összefüggésben a peres felek nem támadták, így a másodfokú bíróság ítélete a Pp. 253. § (3) bekezdésére figyelemmel az elsőfokú ítéletnek e rendelkezését nem érinthette.

A 2005. január 27-i, K. Kkt. taggyűléséről felvett jegyzőkönyvben foglalt megállapodást az elsőfokú bíróság helyesen értékelte úgy, hogy ez az alperes fizetési kötelezettségét önmagában megalapozza. Kiegészíti e körben a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolását azzal, hogy a felperes felé fennálló kötelezettség teljesítéséért a Gt. (1997. évi CXLIV. tv.) 90. § (1) bekezdése értelmében elsősorban a K. Kkt. felelne saját vagyonával. Miután azonban e társaság megszűnt, és a Gt. 90. § (1) bekezdése 2. mondata értelmében e társasági tartozásért a társaság fennállása alatt a tag alperes felelőssége saját vagyonával korlátlanul és egyetemlegesen fennállt, a társaság megszűnése után is köteles helytállni a megszűnt gazdasági társaság felperes felé fennálló tartozásáért a Gt. 56. § (1) bekezdése alapján.

Nem ért egyet a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének azzal a jogi okfejtésével, mely szerint az alperes a Ptk. 236. § (3) bekezdése szerinti kifogást nem terjeszthetett volna elő. Az alperes felelőssége a fent már idézett jogi rendelkezések szerint mögöttes felelősség, mely a társaság megszűnése után is fennmarad. Kifogás útján megtámadási jogát a Ptk. 236. § (3) bekezdésre figyelemmel az érvényesítheti, aki egyébként a szerződés megtámadására jogosult. A szerződés megtámadására pedig a Ptk. 235. § (2) bekezdése értelmében a sérelmet szenvedett fél és az jogosult, akinek a megtámadáshoz törvényes érdeke fűződik. Miután az alperes felelőssége a Gt. szabályai szerint a társaság tartozásaiért korlátlan és egyetemleges, így nyilvánvalóan az ellene a társasági tartozás megtérítése iránt indított perben jogos érdeke fűződik ahhoz, hogy a követelés alapjául szolgáló szerződés semmisségére, érvénytelenségére hivatkozzon, és felhozhaszon minden olyan kifogást, amely kifogás vagy védekezés előterjesztésére, a megszűnt társaságnak is lehetősége lett volna. Ezért a másodfokú bíróság az alperes érvénytelenségi kifogásait érdemben az alábbiak szerint bírálta el.

A Ptk. 200. § (2) bekezdés utolsó mondata értelmében semmis a szerződés akkor is, ha nyilvánvalóan a jó erkölcsbe ütközik. A kialakult bírói gyakorlat szerint e jogszabályi rendelkezés alapján akkor lehet a szerződés semmisségét megállapítani, ha a szerződés tartalmát ugyan jogszabály kifejezetten nem tiltja, de az azzal elérni kívánt cél, a vállalt kötelezettség jellege, vagy azért ellenszolgáltatás felajánlása, illetve a szerződés tárgya az általánosan elfogadott erkölcsi normákat, szokásokat nyilvánvalóan sérti, és ezért az általános társadalmi megítélés is egyértelműen tisztességtelennek minősíti (BH.260/2000. számú eseti döntés). A perbeli megállapodás a felperes és a K. Kkt. között a felperes tagsági viszonyának

megszűnése miatt, jogszabály által kötelezően előírt elszámolás céljából jött létre, sem e cél, sem a vállalt szolgáltatás jellege, sem e szerződés tárgya semmiféle módon nem sérti az általánosan elfogadott erkölcsi normákat. Annak a ténynek a semmisség megítélése körében relevanciája nincs, hogy a felek által elfogadott és aláírt elszámolás helyes, a társaság tényleges vagyoni helyzetét tükröző volt-e, avagy sem.

Alaptalan az alperesnek a Ptk. 201. § (2) bekezdésére alapított érvénytelenségi kifogása is. A perbeli megállapodás egy olyan speciális szerződés, mely jellegénél fogva ellenszolgáltatást nem tartalmaz, a felperesi tagsági viszonya megszűnése folytán elszámolási kötelezettséggel a társaság tartozott, fizetési kötelezettséget kizárólag a társaság vállalt, e megállapodásban nincs felperesi ellenszolgáltatás, mellyel összefüggésben az aránytalanság vizsgálható volna, ezért a Ptk. 201. § (2) bekezdésére alapított megtámadás fogalmilag kizárt.

A másodfokú eljárásban előterjesztett érvénytelenségi kifogás tehát a fenti indokok miatt az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletének megváltoztatására nem ad alapot.

Nem osztja a másodfokú bíróság az alperesi álláspontot sem, mely szerint az elsőfokú bíróság megsértette volna a Pp. 7. § (2) bekezdésében foglalt tájékoztatási kötelezettségét. Az alperes már a per első tárgyalását megelőzően előterjesztett írásbeli ellenkérelmében hivatkozott arra, hogy a felperesi tartozásért elsősorban a K. Kkt. felel, így az elsőfokú bíróságnak e körben bármiféle kioktatása szükségtelen lett volna, különös tekintettel arra is, hogy egyébként a társaság a per második tárgyalását megelőzően megszűnt. Alaptalanul hivatkozott az alperes arra is, hogy az elsőfokú bíróság nem oktatta ki arra, hogy a Ptk. 17. §-ára alapítottan érvénytelenségi kifogást terjeszthet elő, az elsőfokú bíróság ugyanis a jogi képviselő nélkül eljáró alperes nyilatkozatait tartalma szerint értelmezte, az általa előadottakat kifogásként figyelembe vette és elbírált, ennek eredményeként állapította meg azt, hogy az alperes által hivatkozott Ptk. 17. §-a szerinti semmisségi ok a február 17.-i megállapodással összefüggésben fennáll.

Az eredménytelenül fellebbező alperest a másodfokú bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése szerinti perköltség megfizetésére, a feljegyzett fellebbezési illetéket az It. 64. §-ára figyelemmel a Kmr. 13. § (2) bekezdése alapján az állam viseli, úgyszintén az alperest képviselő pártfogó ügyvéd díját a 7/2002.(III.30.) IM rendelet 5. § (3) bekezdése értelmében. A pártfogó ügyvéd díjának összegét a másodfokú bíróság e rendelet 5 § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel állapította meg.

P é c s, 2007. szeptember 26.

Dr. Zóka Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács Ildikó s.k. előadó bíró, Dr. Fekete Bálint s.k. bíró